

Відбірковий етап V Київської відкритої олімпіади з лінгвістики

3 грудня 2017 р.

Старші класи

Максимальна оцінка за кожну з чотирьох задач — 20 балів

Час виконання роботи — 4 години

- Окрім відповідей завжди **потрібно** вписувати також і всі знайдені вами правила та закономірності, а також відповідності словникового типу (переклади слів, значення окремих символів тощо).
- Пояснювати, як ви знайшли описаний вами набір закономірностей, або «математично» його обґрунтовувати **не потрібно**:
  - *гірше*: «поглянувши на речення 5 і 10, у яких використовується префікс X-, а в перекладах фігурує форма множини, робимо висновок, що множина утворюється додаванням до слова префікса X-»;
  - *краще*: «у даній мові форма множини утворюється додаванням до слова префікса X-».

1. Баджо

Данило Мисак

Нижче наведено кілька словосполучень мовою баджо разом із перекладами.

1	enam simsim heya шість великих кілець	4	siam sasuwat nipis дев'ять тонких ножів
2	saruk ku jantih мій гарний капелюх	5	limow nu ponod твій міцний фрукт
3	empat badjuh bi чотири ваших сорочки	6	enam poon ku шість моїх дерев

Завдання 1. Перекладіть українською мовою:

- 7 **empat limow ku**
- 8 **simsim bi jantih**
- 9 **enam badjuh nipis**

Завдання 2. Перекладіть мовою баджо:

- 10 ваш великий ніж
- 11 чотири міцних дерева
- 12 дев'ять твоїх капелюхів

Примітка. Австронезійською мовою баджо розмовляють кількасот тисяч «морських циган» (кочівників), що проживають на території Малайзії, Індонезії та Філіппін.

2. Іменники

Таміла Краштан

Слова у верхньому рядку наведеної таблиці мають деяку властивість А, якої не мають слова у нижньому рядку. Слова у лівому стовпці таблиці мають деяку властивість Б, якої не мають слова у правому стовпці.

новина швидкість білок	ковбаса бік історія
прямота лисина гординя	натовп парта свідоцтво

Завдання 1. Назвіть властивість А та властивість Б.

Завдання 2. Вкажіть, у яких комірках таблиці мали б опинитися такі слова:

мистецтво частота жвавість герой пеня¹

---

¹ Пеня — синонім слова «штраф».

Нижче подано таблицю дієслів мови ік: указано неозначену форму (*робити*), форму першої особи теперішнього часу (*роблю*) та переклад. Вміст деяких клітинок пропущено.

Інфінітив	I особа	Переклад
ibokesukot	(6)	(12)
(1)	tokopukoti	вихоплювати
ipakes	ipaki	спрямовувати рукою
tsidzesukot	tsidzukoti	(13)
torikes	(7)	вести
kakes	kaki	закривати, накривати
nures	(8)	(14)
(2)	hni	(15)
kakesukot	(9)	відгороджувати
ibokes	(10)	(16)
tsidzes	tsidzi	пересилати
(3)	(11)	вивозити
torikesukot	toriikoti	(17)
(4)	ookoti	(18)
nuresukot	nurukoti	відрізати
(5)	ipaakoti	кидати

Завдання. Відновіть вміст усіх 18 клітинок, якщо відомими є пропущені переклади (їх подано у випадковому порядку):

відправляти струшувати везти виводити різати трясти відкладати

Примітка. Мова ік належить до ніло-сахарської мовної родини. Цією мовою розмовляє до 10 000 представників однойменного народу, що проживає в Уганді.

У задачі слова подано у спрощеній формі запису порівняно з загальноприйнятою для мови ік. Літери *ε, i, ε, u* позначають голосні звуки, відмінні від тих, що позначено літерами *e, i, o, u* відповідно, але схожі на них.

4. Керріер

Данило Мисак

Нижче наведено декілька речень з дитячої книжки мовою кёрріер. Книгу надруковано сучасною системою письма, що базується на латинській абетці.

Soo nanilhtsulyaz yuzih nat'o, yuzdzih, dudzo bez whe yano 'ink'ez yulh whenat'o.

'Et la 'ombun bundada' ooloo, ooba 'ink'ez 'et whut'ine ts'ehuninde.

Dats'o di tsis!

Sudini de ndai dant'oh 'i sts'uha dini 'i ngha tis'alh.

Tatse'ditsi khuntsul nyo teh t'o cho us'ai 'ink'ez ooye' hubatse ditse 'ink'ez yunilh'en.

Soo tube cho oodzi nduda whe utso.

Inka hika nus-uki 'ink'ez ts'i be huyanguz.

Деякі 12 слів із цього тексту подано нижче в іншій системі, яку використовували для запису мови керріер протягом кількох десятиліть до 1930-х років:

➤D↳

↳D

➤B

↳D

➤

↳D↳

↳D

↳D

DD

W

➤D↳

↳D

Завдання 1. Установіть, що це за слова.

Завдання 2. Запишіть по-сучасному:

➤D

↳D

➤D↳

↳D↳

Завдання 3. Запишіть по-старому:

ats'o buboozi danusugi hato sek'oo

Примітка. Керріер — мова родини на-дене́, якою розмовляє один із корінних народів Канади. Символ ' позначає особливий приголосний звук цієї мови. Пара літер oo позначає один голосний звук. Кожна з пар символів *ch*, *dz*, *k'*, *kh*, *lh*, *ng*, *t'*, *ts*, *wh*, а також трійка символів *ts'* задають не по кілька послідовних, а лише по одному приголосному звуку.